

Sygn. akt III AUa 360/15

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 21 stycznia 2016 r.

Sąd Apelacyjny w Szczecinie - Wydział III Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący:	SSA Zofia Rybicka - Szkibiel
Sędziowie:	SSA Anna Polak SSA Urszula Iwanowska (spr.)
Protokolant:	St. sekr. sąd. Edyta Rakowska

po rozpoznaniu w dniu 21 stycznia 2016 r. w Szczecinie

sprawy M. K. (1)

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w S.

o wysokość świadczenia

na skutek apelacji ubezpieczonego

od wyroku Sądu Okręgowego w Szczecinie VI Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

z dnia 14 stycznia 2015 r. sygn. akt VI U 1406/14

1. oddała apelację,
2. zasądza od ubezpieczonego M. K. (1) na rzecz Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w S. kwotę 120 zł (sto dwadzieścia złotych) tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego w instancji odwoławczej,
3. przyznaje radcy prawnemu S. Ś. od Skarbu Państwa – Sądowi Apelacyjnemu w S. kwotę 120 (sto dwadzieścia złotych) powiększoną o kwotę podatku od towarów i usług, tytułem zwrotu kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej ubezpieczonemu z urzędu w postępowaniu apelacyjnym.

SSA Urszula Iwanowska SSA Zofia Rybicka-Szkibiel SSA Anna Polak

III A Ua 360/15

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 9 czerwca 2014 r. (znak (...)) Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w S. odmówił M. K. (1) prawa do przeliczenia podstawy wymiaru emerytury, poprzez uwzględnienie dla potrzeb wyliczenia wskaźnika podstawy wymiaru tego świadczenia zarobków zastępczych dotyczących okresu lat 1980-1982, wskazanych w zaświadczeniu

o zatrudnieniu i wynagrodzeniu Rp-7 wystawionym przez inny podmiot aniżeli zatrudniający ubezpieczonego w spornym okresie.

W odwołaniu od powyższej decyzji M. K. (1) wniósł o jej zmianę i przeliczenie świadczenia przyjmując dla potrzeb ustalenia wskaźnika wysokości podstawy wymiaru wynagrodzenia z lat 1980-1982 wskazane w kwestionowanym Rp-7 wskazując, że podczas pracy za granicą pracował w większym wymiarze czasu pracy aniżeli w macierzystym zakładzie pracy, stąd zasadnym jest zastosowanie w jego przypadku wynagrodzeń pracownika w kraju pracującego w podobnym wymiarze (bez względu na to, że pracownik ten był zatrudniony w innym przedsiębiorstwie). W tym względzie skarżący powołał się na uchwałę Sądu Najwyższego z dnia 19 maja 1992 r., II UZP 8/92.

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wniósł o jego oddalenie w całości powołując się na wyrok Sądu Najwyższego z dnia 4 marca 2010 r., I UK 306/09 i dodatkowo wskazując, że wykładnia celowościowa przepisów dotyczących stosowania wynagrodzeń zastępczych wskazuje na brak możliwości korzystania z wynagrodzeń uzyskiwanych przez pracowników w innym podmiocie aniżeli ten zatrudniający pracownika przed wyjazdem za granicę.

Wyrokiem z dnia 14 stycznia 2015 r. Sąd Okręgowy w Szczecinie VI Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych oddalił odwołanie.

Powyższe orzeczenie Sąd Okręgowy opisał o następujące ustalenia faktyczne i rozważania prawne:

M. K. (1) na mocy decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w S. z dnia 24 lutego 2004 r., pobiera od 1 lutego 2004 r. emeryturę. Wysokość emerytury ubezpieczonego została ponownie ustalona decyzją z dnia 26 marca 2009 r. Dla potrzeb ponownego obliczenia wskaźnika wysokości jej podstawy wymiaru organ rentowy przyjął za lata 1980-1982 wskaźniki podstawy wskazane w zaświadczeniu o zatrudnieniu i wynagrodzeniu Rp-7 wystawionym w dniu 25 listopada 1999 r. przez byłego pracodawcę ubezpieczonego - (...) S.A. w K.. W zaświadczeniu Rp-7 z dnia 25 listopada 1999 r. wskazano, że w okresie pobytu ubezpieczonego na obcych statkach (od 15 lipca 1980 r. do 15 października 1982 r.) przyjęto, jako wynagrodzenia zastępcze, place innego pracownika W. K..

W dniu 28 stycznia 2014 r. do organu rentowego wpłynął wniosek ubezpieczonego o przeliczenie jego świadczenia w oparciu o załączone zaświadczenie o zatrudnieniu i wynagrodzeniu Rp-7 wystawione w dniu 8 stycznia 2014 r. przez (...)P. w S..

Ubezpieczony w okresie 19 stycznia 1976 r. do 11 lipca 1989 r. pracował w pełnym wymiarze czasu pracy na stanowisku II oficera elektryka w (...) w K.. W tym czasie, w okresie od 2 lipca 1980 r. do 17 stycznia 1983 r. przebywał na urlopie bezpłatnym. W czasie urlopu bezpłatnego ubezpieczony był zatrudniony, za pośrednictwem P. i Agencji (...) w S., na statkach obcych bander. Za granicą pracował w tym czasie na stanowisku elektryka w systemie jednozmianowym, a w (...) w K. przed wyjazdem za granicę, w systemie dwuzmianowym. W obu przypadkach był zatrudniony w pełnym wymiarze czasu pracy. Podczas rejsu na statku (...) (...) od 3 stycznia 1981 r. do 2 lipca 1982 r. oprócz pracy elektryka, dodatkowo powierzano ubezpieczonemu pełnienia wacht mechanika w maszynowni silnika głównego.

Ubezpieczony nigdy nie był pracownikiem (...)P. w S..

Po ustaleniu powyższego stanu faktycznego oraz na podstawie § 10 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 1 kwietnia 1985 r. w sprawie szczegółowych zasad ustalania podstawy wymiaru emerytur i rent (Dz. U. z 1985, nr 11, poz. 63 – w brzmieniu nadanym rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 5 października 1990 r. zmieniającym niektóre przepisy w sprawie wymiaru emerytur i rent - Dz. U. z dnia 15 października 1990 r.; powoływane dalej jako: rozporządzenie z dnia 1 kwietnia 1985 r.) Sąd Okręgowy uznał, że odwołanie nie zasługuje na uwzględnienie.

Sąd pierwszej instancji podkreślił, że w niniejszej sprawie poza sporem pozostawał ustalony powyżej stan faktyczny. Sporną jedynie była możliwość zastosowania, dla potrzeb ustalenia podstawy wymiaru emerytury ubezpieczonego,

kwot wynagrodzeń uzyskiwanych przez pracownika zatrudnionego w kraju u innego pracodawcy aniżeli ten zatrudniający ubezpieczonego przed wyjazdem za granicę.

Sąd Okręgowy wyjaśnił, że wyżej wskazany § 10 pkt. 2 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 1 kwietnia 1985 r., w sytuacji gdy okres zatrudnienia ubezpieczonego za granicą przypada przed dniem 1 stycznia 1991 r., daje możliwość przyjęcia - dla potrzeb ustalenia podstawy wymiaru emerytury pracownika wysłanego do pracy za granicą - wynagrodzeń przysługujących w tym czasie pracownikowi zatrudnionemu w kraju w takim samym lub podobnym charakterze u tego samego pracodawcy (w niniejszym przypadku (...) w K.). Natomiast, brak jest możliwości przyjęcia dla tych celów wynagrodzenia pracownika zatrudnionemu w kraju u innego pracodawcy – w tym przypadku (...) w S.. Przytoczony przepis odwołuje się do charakteru zatrudnienia pracownika. Charakter zaś zatrudnienia pracownika jest regulowany treścią stosunku pracy łączącego go z konkretnym pracodawcą, gdzie określeniu podlega, między innymi, stanowisko i wymiar czasu pracy.

Sąd pierwszej instancji zwrócił przy tym uwagę, że podobne stanowisko, choć w odmiennym stanie faktycznym, zajął Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 4 marca 2010 r., I UK 306/09, gdzie w uzasadnieniu wskazano, że „Norma prawna wynikająca z tego przepisu (§ 10 pkt. 2 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 1 kwietnia 1985 r. w sprawie szczegółowych zasad ustalania podstawy wymiaru emerytur i rent) jest zatem taka, że dla zatrudnionych za granicą do końca 1990 r. do ustalenia podstawy wymiaru przyjmuje się wynagrodzenie zastępcze. Wysokość tego wynagrodzenia potwierdza pracodawca, który zatrudniał pracownika przed jego wyjazdem do pracy za granicę.”.

Dodatkowo, odnosząc się do twierdzeń skarżącego, sąd meriti wskazał, że zarówno za granicą jak i w kraju pracował on w pełnym wymiarze czasu pracy (system jedno czy dwuzmianowy oraz praca za granicą w nadgodzinach pozostają w tym przypadku bez znaczenia). Stąd, dla potrzeb oceny tych twierdzeń, wskazać należy, że w żaden sposób nie znajduje w niniejszej sprawie zastosowania uchwała Sądu Najwyższego z dnia 19 maja 1992 r., II UZP 8/92. Uchwała ta dotyczyła bowiem sytuacji, kiedy pracownik przed wyjazdem za granicę był zatrudniony w kraju w niepełnym wymiarze czasu pracy, zaś za granicą w pełnym. W takiej sytuacji, zdaniem Sądu Najwyższego należało - dla potrzeb ustalenia wynagrodzenia zastępczego - wziąć pod uwagę wynagrodzenia pracownika zatrudnionego w pełnym wymiarze czasu pracy w tym samym lub podobnym charakterze co pracownik wysłany za granicę.

Nadto, na marginesie i kontekście regulacji zawartej w art. 114 ustawy emerytalnej, sąd pierwszej instancji podniósł, że (...) wystawiła zaświadczenie o zatrudnieniu i wynagrodzeniu osobie nigdy nie pracującej na jej rzecz, a co więcej z jego treści nie wynika zarobki jakiej osoby stanowiły podstawę ustalenia „zarobków zastępczych” ubezpieczonego. Stąd, zachodzą również wątpliwości, czy wniosek ubezpieczonego poparty został dokumentem, o którym mowa w tym przepisie.

Wobec powyższego, sąd pierwszej instancji na mocy art. 477¹⁴ § 1 k.p.c., oddalił odwołanie jako pozbawione podstaw faktycznych i prawnych.

Z powyższym wyrokiem Sądu Okręgowego w Szczecinie w całości nie zgodził się M. K. (1), który w wywiedzionej apelacji ostatecznie wniósł o jego zmianę i uwzględnienie wynagrodzenia zastępczego wykazanego w sporządzonym przez (...) w S. zaświadczeniu z dnia 8 stycznia 2014 r.

Apelujący zarzucił błędy w prowadzeniu postępowania bowiem:

- nie został dopuszczony do głosu na rozprawie,
- nie uwzględniono, że jest on osobą niepełnosprawną z dużym uszczerbkiem narządu wzroku i słuchu, a sędzia referent słowa i zdania wypowiadał szybko na rozprawie;
- na rozprawie otrzymał pismo strony przeciwnej, z którego treścią nie mógł się zapoznać,
- nie udzielono mu głosu przed zamknięciem rozprawy,

- nie przeprowadzono analizy dokumentów złożonych na rozprawie przez apelującego i uwzględnienie zaświadczenia Rp-7 z dnia 25 listopada 1999 r. zamiast wystawionego w dnia 8 stycznia 2014 r.,

- naruszenie przepisów § 10 pkt 2 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 1 kwietnia 1985 r. w sprawie szczegółowych zasad ustalania podstawy wymiaru emerytur i rent (Dz. U. z 1989 r., nr 11, poz. 63 ze zm.) oraz § 1 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 5 października 1990 r. zmieniającego niektóre przepisy w sprawie ustalenia podstawy wymiaru emerytur i rent (Dz. U. nr 71, poz. 418).

Apelujący wskazał także, że sąd odwoławczy winien uwzględnić zasadę równego traktowania, która w szczególności dotyczy obliczania wysokości świadczenia.

Następnie w uzupełnienie apelacji i jej zarzutów apelujący podniósł, że w stanie faktycznym uzasadnienia pominięto jego zatrudnienie w PP (...) w G. od 19 stycznia 1976 r. do 31 marca 1977 r., gdzie awansował na stanowisko II oficera elektryka. Nadto ubezpieczony szczegółowo opisał przebieg reorganizacji i przeniesie „pod przymusem” z (...) w G. do (...) w K. z dniem 31 marca 1977 r., a także sposób zarządzania przedsiębiorstwa (...) przez ówczesnego dyrektora i poziom uzyskiwanych wynagrodzeń, które ulegały wówczas drastycznemu obniżeniu (o 45% w porównaniu do zarobków uzyskiwanych w (...) w G.). Jednocześnie ubezpieczony przedstawił szczegółową analizę strat poniesionych w związku z przeniesieniem do pracy w (...). Wskazując na powyższe apelujący wniósł „o wnikliwe rozpatrzenie pełnego pakietu przyczyn i przedstawionych zasobów dowodowych z tytułu niekorzystnych następstw w trakcie realizacji zarządzenia nr 23 Ministra Handlu Zagranicznego i Gospodarki Morskiej w W. wraz z nieudolną dyrekcją PP (...) w K., która naraziła ubezpieczonego na olbrzymie zagrożenie egzystencji jego rodziny i straty finansowe materialne w okresie od dnia 31 marca 1977 r. do dnia 2 lipca 1980 r. z tytułu narzuconego czasowego przeniesienia służbowego pod silną presją”;

Dalej z powodów wyżej wskazanych ubezpieczony wniósł o odrzucenie jako dowodu w sprawie zaświadczenia Rp-7 wydanego przez (...) z dnia 25 listopada 1999 r.

M. K. (1) przedstawił także zaangażowanie służb bezpieczeństwa w przedsiębiorstwach, które funkcjonowały na rynku oraz ich sytuację międzynarodową. Jednocześnie ubezpieczony szczegółowo opisał również inne straty materialne i finansowe, poza obniżeniem wynagrodzenia w związku z przeniesieniem do pracy w (...), tj. pozbawienie możliwości korzystania z funduszu mieszkaniowego i socjalnego w postaci zakładowych sanatoriów i domów wczasowych; możliwości awansowania zawodowego oraz ich wpływu na sytuację ubezpieczonego i jego rodziny, w której był jedynym żywicielem.

W uzupełnieniu apelacji, ubezpieczony przedstawił także swoją drogę zawodową od zatrudnienia w Przedsiębiorstwie (...) w Ś..

Z uwagi na przymusowe przeniesienie do pracy w (...) ubezpieczony sprzeciwia się wydanemu zaświadczeniu Rp-7 z dnia 25 listopada 1999 r. Zdaniem apelującego wskazanie jako zarobków zastępczych wynagrodzenia W. K. stanowi naruszenie jego danych osobowych i art. 51 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o ochronie danych osobowych i to również jest powód do odrzucenia przedmiotowego zaświadczenia.

Ponadto powyższe apelujący zarzucił, że Sąd Okręgowy nie uwzględnił:

- adnotacji zamieszczonej w świadectwie pracy o przeniesieniu służbowym z (...) w G. do (...) w K. w dniu 31 marca 1977 r.;

- pisma z (...) w G. z dnia 22 marca 1977 r. w sprawie warunków czasowego przeniesienia służbowego,

- istotnych informacji z legitymacji ubezpieczeniowej apelującego,

- udostępnienia lub umożliwienia dostępu do danych płacowych osobom nieupoważnionym do wpisanych kwot wynagrodzeń i świadczeń pieniężnych pracownika W. K. bez jego zgody, które zostało sporządzone dla ubezpieczonego

niezainteresowanego do takiego rodzaju wynagrodzenia zastępczego, a Sąd wydał wyrok na podstawie tego zaświadczenia, które pochodzi z przestępstwa z art. 51 ustawy o ochronie danych osobowych.

Skarżący kilkakrotnie akcentował, że będąc jeszcze pracownikiem (...) w G. otrzymał w dniu 19 stycznia 1977 r. urlop bezpłatny w wymiarze 24 miesięcy do pracy na obcych statkach. W ocenie ubezpieczonego skoro przeniesienie z (...) odbyło się przy zachowaniu wszystkich dotychczasowych uprawnień to ma on prawo do zaświadczenia wystawionego przez (...) w G. za okres pracy na statkach obcych bander od 15 lipca 1980 r. do 15 października 1982 r.

M. K. (1) wielokrotnie podkreślił, że w dniu 5 września 1976 r. będąc pracownikiem (...) w G. został zaokrętowany na prom(...) W. celem przeprowadzenia remontu spalonej prądnicy na podstawie własnego projektu racjonalizatorskiego.

Przy czym, ubezpieczony wielokrotnie w treści pisma powracał do wskazanych powyżej tematów.

W odpowiedzi na apelację Zakład Ubezpieczeń Społecznych wniósł o jej oddalenie w całości oraz zasądzenie kosztów zastępstwa procesowego za drugą instancję według norm przepisanych dzieląc w całości stanowisko Sądu Okręgowego i wskazując na bezzasadność złożonej apelacji.

Sąd Apelacyjny rozważył, co następuje:

Apelacja M. K. (1) okazała się nieuzasadniona.

Ponowna analiza zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego, a także zarzutów podniesionych w apelacji prowadzi zdaniem Sądu Apelacyjnego do wniosku, że zaskarżony wyrok Sądu Okręgowego jest prawidłowy. Sąd pierwszej instancji przy rozpoznaniu sprawy ustalił stan faktyczny na podstawie dokumentacji złożonej w aktach sprawy, w tym aktach organu rentowego. Przy czym pokreślić trzeba, że ustalony stan faktyczny sprawy praktycznie jest bezsporny między stronami. Co prawda, ubezpieczony w apelacji wnosi o jego uzupełnienie przez wskazanie, że w okresie od 19 stycznia 1976 r. do 31 marca 1977 r. był pracownikiem Przedsiębiorstwa Państwowego (...) w G., skąd został przeniesiony do pracy w Przedsiębiorstwie Państwowym (...) w K. wraz z żoną (...). Ale okoliczność ta - również bezsporna wynika, bowiem z dokumentacji - nie ma jednak istotnego znaczenia dla rozstrzygnięcia sprawy.

Zatem, prawidłowo dokonane przez sąd pierwszej instancji ustalenia faktyczne oraz należyte umotywowaną ocenę prawną sporu Sąd Apelacyjny przyjmuje za własne, w pełni dzieląc wywody zawarte w uzasadnieniu zaskarżonego wyroku. Z tego też względu sąd odwoławczy nie dostrzega potrzeby ponownego szczegółowego przytaczania zawartych w nim argumentów (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 5 listopada 1998 r., I PKN 339/98, OSNAP 1999/24/776 oraz z dnia 22 lutego 2010 r., I UK 233/09, LEX nr 585720 i z dnia 24 września 2009 r., II PK 58/09, LEX nr 558303). Rozpoznając sprawę Sąd Okręgowy nie naruszył tak norm prawa materialnego, jak i zasad postępowania, które uzasadniałyby uwzględnienie wniosków apelacji.

Odnośnie zarzutów apelacji dotyczących przeprowadzonej rozprawy przez Sąd Okręgowy wskazać należy, że na początku posiedzenia nie było żadnych sygnałów, iż ubezpieczony ma problemy ze zrozumieniem wypowiedzi sędziego referenta. Ubezpieczony odpowiadał na pytania, sędzia referent przedstawił treść pisma doręczonego ubezpieczonemu na rozprawie, przy czym należy podkreślić, że pismo to było doręczane ubezpieczonemu w drodze przesyłki sądowej i powróciło jako prawidłowo awizowane (k. 39 akt sprawy). Gdy ubezpieczony nie rozumiał wypowiedzi sędziego wówczas wskazał, że ma problemy ze słuchem (M. K. (1) oświadczył: „ja słabo słyszę” – e-protokół (...)’50), ale w dalszym toku rozprawy brak okoliczności wskazujących na niedosłyszenie czy niezrozumienie wypowiedzi sędziego przez ubezpieczonego. Nadto, w ocenie sądu odwoławczego, na rozprawie nie ograniczono prawa ubezpieczonego do wypowiedzi, a jedynie sędzia referent zwrócił uwagę skarżącemu, że dokumenty powinny być złożone wszystkie razem, a nie przedkładane przez ubezpieczonego co jakiś czas, kolejne. Natomiast słusznie apelujący zarzucił, że sąd przed zaniknięciem rozprawy nie udzielił głosu stronom. W ocenie Sądu Apelacyjnego nie jest to jednak uchybienie

procesowe powodujące nieważność postępowania. W niniejszej sprawie bowiem nie ulega wątpliwości co stanowiło istotę sporu i jakie były stanowiska strony, w tym stanowisko ubezpieczonego.

Odnosnie merytorycznego rozpoznania sprawy należy wskazać, że żaden z zarzutów ubezpieczonego nie był uzasadniony. Sąd Okręgowy prawidłowo przyjął, że w myśl § 10 pkt 2 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 1 kwietnia 1985 r. w sprawie szczegółowych zasad ustalania podstawy wymiaru emerytur i rent (Dz. U. z 1989 r., nr 11, poz. 63 ze zm.) oraz § 1 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 5 października 1990 r. zmieniającego niektóre przepisy w sprawie ustalenia podstawy wymiaru emerytur i rent (Dz. U. nr 71, poz. 418) podstawą ustalenia wysokości podstawy wymiaru świadczenia M. K. (1) za okres pracy świadczonej u armatorów zagranicznych w trakcie urlopu bezpłatnego stanowiło zaświadczenie o zatrudnieniu i wynagrodzeniu Rp-7 wystawione przez pracodawcę ubezpieczonego – Przedsiębiorstwo Państwowe (...) w K. z dnia 25 listopada 1999 r., za okres od 1980 do 1989 roku. W sprawie bezspornym bowiem jest, że w okresie przebywania na urlopie bezpłatnym (1980-1982) ubezpieczony był pracownikiem tego pracodawcy i po powrocie z tego urlopu kontynuował zatrudnienie w (...) w K. do 11 lipca 1989 r. Bezspornym jest również, że w zaświadczeniu ujęto wynagrodzenie zastępcze otrzymane przez pracownika zatrudnionego na stanowisku II elektryka, czyli na stanowisku, na którym był zatrudniony i wykonywał pracę ubezpieczony przed skorzystaniem z urlopu bezpłatnego. W tych okolicznościach brak jakichkolwiek podstaw faktycznych i prawnych do dokonania przeliczenia wysokości świadczenia ubezpieczonego na podstawie Rp-7 wystawionego przez (...) w S. z dnia 8 stycznia 2014 r., która nigdy nie była pracodawcą M. K. (2). Przy czym, należy także zwrócić uwagę, że dokument Rp-7 z dnia 25 listopada 1999 r. został złożony do ZUS przez samego ubezpieczonego w dniu 22 lutego 2010 r. (k. 57 akt ZUS) jako uzupełnienie wniosku o przeliczenie świadczenia przy uwzględnieniu danych z tego dokumentu (k. 56 akt ZUS). Na podstawie tego dokumenty organ rentowy w dniu 26 marca 2010 r. dokonał przeliczenia świadczenia ubezpieczonego (decyzja k. 66 akt ZUS).

Mając na uwadze powyższe w ocenie sądu odwoławczego kwestia uwzględnienia wynagrodzenia zastępczego za okres od 1 lipca 1980 r. do 15 października 1982 r. przy ustalaniu wysokości świadczenia ubezpieczonego została prawidłowo oparta o dokument z dnia 25 listopada 1999 r.

Pozostałe okoliczności dotyczące przebiegu zatrudniania ubezpieczonego w (...) w K. od dnia 1 kwietnia 1977 r., udzielenia urlopu bezpłatnego, czy strat poniesionych przez M. K. (1) i jego rodzinę w związku ze zmianą pracodawcy, nie miały wpływu na ocenę prawną spornej okoliczności – wynagrodzenia zastępczego za lata 1980-1982 – i jako takie zostały pominięte przez sąd odwoławczy przy rozpoznawaniu niniejszej sprawy.

W konsekwencji dokonanych ustaleń i przedstawionej oceny Sąd Apelacyjny na podstawie art. 385 k.p.c. oddalił apelację M. K. (2) jako nieuzasadnioną w całości (punkt 1).

O kosztach postępowania apelacyjnego, Sąd Apelacyjny orzekł na podstawie przepisu art. 98 § 1 k.p.c. zgodnie, z którym strona przegrywająca sprawę obowiązana jest zwrócić przeciwnikowi na jego żądanie koszty niezbędne do celowego dochodzenia praw i celowej obrony (koszty procesu), przy czym Sąd rozstrzyga o kosztach w każdym orzeczeniu kończącym sprawę w instancji (art. 108 § 1 k.p.c.). Do celowych kosztów postępowania należy, między innymi, koszt ustanowienia zastępstwa procesowego, który w sprawach o świadczenia z ubezpieczenia społecznego, wynosi 60 zł, zgodnie z § 11 ust. 2 w związku z § 5 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu (Dz. U. z 2013 r., poz. 490 ze zm.) w związku z § 21 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (Dz. U. z 2015 r., poz. 1804). Zatem, skoro oddalono apelację skarżącego, uznać należało, że ubezpieczony przegrał postępowanie odwoławcze w całości, a wobec tego, zasądzono od ubezpieczonego na rzecz organu emerytalnego zwrot kosztów zastępstwa procesowego w całości – 120 zł, zgodnie z § 12 ust. 1 pkt 2 powołanego rozporządzenia z 2002 r. (punkt 2).

Ponieważ pełnomocnik ustanowiony dla M. K. (1) z urzędu wniósł o przyznanie od Skarbu Państwa wynagrodzenia za pełnione obowiązki i oświadczył, że poniesione koszty nie zostały przez stronę pokryte, na podstawie § 15 w związku

z § 12 ust. 1 pkt. 2 i § 11 ust. 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu i w związku z § 21 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych, Sąd Apelacyjny przyznał od Skarb Państwa na rzecz radcy prawnego kwotę 120 złotych tytułem wynagrodzenia. Następnie na podstawie § 2 ust. 3 przywołanego rozporządzenia z dnia 2002 r. sąd drugiej instancji podwyższył wynagrodzenie o stawkę podatku od towarów i usług przewidzianą dla tego rodzaju czynności w przepisach o podatku od towarów i usług, obowiązującą w dniu orzekania o tych opłatach (punkt 3).

SSA Urszula Iwanowska SSA Zofia Rybicka-Szkibiel SSA Anna Polak